

Jméno:

Datum:

Laboratorní cvičení č.

Šok, mdloba a bezvědomí

Teorie: Šok je reakce organismu na absolutně nebo relativně snížený objem krve v krevním řečišti. Je to stav charakterizovaný hypotenzí (nízkým tlakem) a nedokrvěním tkání, při kterém dochází k selhání krevního oběhu. Tato obranná reakce snižuje prokrvení břicha a podkoží stažením cév čímž usměrňuje zbývající krev k životně důležitým orgánům a výrazně tak zvyšuje srdeční činnost. Tento kompenzační mechanismus však funguje pouze omezenou dobu, pak dochází ke kolapsu krevního oběhu (vlivem nedostatečného plnění srdce krví).

Mdloba je krátkodobá ztráta vědomí způsobená dočasným nedostatečným prokrvením mozku. Bývá vyvolána silnou nervovou reakcí na bolest, strach nebo jiný emočně náročný podnět. Může ji vyvolat také tělesné vyčerpání nebo hladovění. Nejčastější příčinou však bývá dlouhodobá fyzická nečinnost (zejména v dusném prostředí), kdy ve stoje a za chybějící svalové aktivity dohází k hromadění krve v dolní polovině těla.

Bezvědomí může být vyvoláno poraněním hlavy, mdlobou, srdeční a mozkovou mrtvicí, dušením, padoucníci, šokem, otravami, kojeneckými křečemi, cukrovkou i dalšími příčinami. Jedná se o stav, který je známkou poruchy normální mozkové činnosti, a který postiženého vždy ohrožuje na životě.

Úkol č. 1: Rozdělte subjektivní a objektivní příznaky šoku a mdloby.

Postižený je bledý až našedlý (nejlépe viditelné na vnitřní straně rtů).

Kůže je studená, zvlhlá potem.

Tep se nejprve zpomalí a je slabě hmatný.

Závratě, pocit slabosti a na omdlení.

Zrychlující se a slábnoucí tep.

Mělké a rychlé dýchání.

Pocit úzkosti nebo neklidu, zívání nebo lapání po dechu.

Postižený bývá výrazně bledý.

Pocit žízně.

Zvedání žaludku eventuelně zvracení.

Možné bezvědomí.

Úkol č. 2: Ošetření šoku. Co dřív?

Neodkladně zajistěte zdravotnickou pomoc. Při přenášení nosítka nakloňte tak, aby se hlava dostala pod úroveň těla.

Přednostně ošetřujte vše, čím můžete dosáhnout příznivého účinku (např. krvácení). S postiženým pohybujte co nejméně, průběžně ho uklidňujte a ani na okamžik ho neopouštějte.

Při zhoršeném dýchání nebo zvracení umístěte postiženého do stabilizované polohy.

Při ztrátě vědomí zajistěte průchodnost dýchacích cest a kontrolujte dýchání. Pokud je to nezbytné, resuscitujte a uložte postiženého do stabilizované polohy.

Postiženého uložte na záda s hlavou dole a otočenou na stranu, abyste zmírnili nebezpečí vdechnutí případných zvratků.

Postiženého chraňte před velkými změnami teplot přikrytím (nepoužívejte zahřívací lahev ani elektrické zahřívací dečky). Zajistěte mu pohodlí, zvlhčujte mu rty vodou, ale nepodávejte nic k pití! Postiženému nedovolte kouřit. Ošetřete další poranění.

Pokud nemáte podezření na zlomeninu, zvedněte dolní končetiny postiženého a podložte je (asi 30 cm nad podložku). Uvolněte těsnící části oděvu u krku, hrudníku a pasu.

Kontrolujte dechovou a tepovou frekvenci a úroveň schopnosti reagovat v desetiminutových intervalech.

Úkol č. 3: Ošetření při mdlobách. Doplňte text.

- 1) Postiženého uložte na, podložte mu a udržujte průchodnost
- 2) Uvolněte těsnící oděv u, na a v Ulehčíte tak krevnímu oběhu a dýchání.
- 3) Postiženému zajistěte dostatek Umístěte ho nejlépe do stínu a ovívejte ho.
- 4) Po návratu vědomí postiženého uklidňujte a postupně posazujte. Zjistěte a ošetřete, k nimž mohlo při pádu dojít.
- 5) Kontrolujte dechovou a tepovou a úroveň schopnosti až do úplného zotavení. Pokud nedorazí k rychlému návratu, zajistěte průchodnost, posuďte dýchání a v případě potřeby resuscitujte. Zajistěte zdravotnickou pomoc.

Úkol č. 4: Přiřad'te obrázky k textu z úkolu č.3.

Úkol č. 5: Ošetření postiženého v bezvědomí. Doplňte chybějící text.

Zajistěte průchodnost postiženého předsunutím brady a záklonem Odstraňte každou viditelnou v dýchacích cestách, uvolněte oděv a posuďte dýchání. Pokud je to nutné, resuscitujte. Rychle zjistěte vážná

zranění. Zastavte prudké a znehybněte každé podezření na
Posuďte úroveň reagovat, vyšetřete dechovou a tepovou
Dokončete větších ran a zlomenin. Pátrejte i po menších a po
možné příčině bezvědomí. Vodítkem mohou být náramky a medailonky obsahující zprávu o
stavu postiženého, stopy častých vpichů apod. Postiženého uložte do
..... a přikryjte. Zajistěte zdravotnickou pomoc.